

***Domnului Anatolie MUNTEANU
Directorul Centrului pentru
Drepturile Omului din Moldova***

RAPORT

**în baza vizitei efectuate la 16 iunie 2014
în Penitenciarul nr.15 or. Cricova**

La data de 16 iunie 2014, în cadrul Mecanismului Național de Prevenire a Torturii, funcționarii Centrului pentru Drepturile Omului, Iurie Dubenco și Veaceslav Usatîi au efectuat o vizită preventivă în Penitenciarul nr.15 or. Cricova. La momentul vizitei în instituție erau deținuți 576 de condamnați, capacitatea penitenciarului fiind de 550 locuri. Deținuții sînt deținuți în 8 sectoare locative de pe teritoriul penitenciarului. Din numărul existent a condamnaților și capacitatea penitenciarului se vede o suprapopulare a penitenciarului.

În cadrul vizitei au fost monitorizate: sectorul nr.1 în care se dețin condamnații izolați pe motiv de securitate (art.206 CE) și sectorul locativ nr.6.

În sect.nr.1 sunt 17 celule în care sînt deținuți condamnații izolați pe motiv de securitate (art.206 CE). Astfel, din 17 celule, 7 celule sînt reparate dintre care 2 sînt folosite ca izolator disciplinar și 10 celule sînt nereparate. În fiecare din aceste celule sînt deținute cîte 2-3 condamnați.

Celulele nereparate sînt întunecoase, umede, fără ventilație, aerul este impregnat de fum de țigară. Astfel, în urma vizitării acestor celule au fost remarcate ferestrele de dimensiuni mici și acoperite cu gratii metalice, care limitează considerabil accesul la lumina zilei. Cît privește intensitatea iluminării

artificiale a încăperilor monitorizate, s-a constatat că aceasta era la nivel satisfăcător.

Celulele situate pe partea stîngă a izolatorului sînt private de posibilitatea pătrunderii luminii naturale, accesul luminii fiind barat de un perete exterior, ceea ce împiedică aerisirea adecvată a celulelor.

Potrivit art.11 din Ansamblul de Reguli Minime pentru Tratatamentul Deținuților, ferestrele încăperilor unde se dețin persoane private de libertate, trebuie să fie suficient de mari, pentru ca deținuții să poată citi sau munci la lumina naturală. Amplasarea acestor ferestre trebuie să permită pătrunderea de aer proaspăt și asta chiar dacă este sau nu ventilație artificială. Totodată, lumina artificială trebuie să fie suficientă pentru a permite deținutului să citească sau să muncească fără să-și strice vederea.

Celulele au cîte un bloc sanitar, care constituie un veritabil focar de infecție. Apa este asigurată printr-un robinet fără chiuvetă, acest robinet este comasat cu veceul. Veceul servește concomitent și drept cale de evacuare a apelor menajere, dar și a veceului. Anume din acest robinet, situat nemijlocit desupra veceului, deținuții iau apă pentru băut, aici își fac toaleta și spală, și tot în acest loc își satisfac necesitățile fiziologice. Starea de lucruri constatată nu poate fi tolerată din perspectiva exigențelor impuse de organizațiile internaționale.

În lumina celor expuse aduc la cunoștință că celulele respective prezintă carențe grave sub aspectul asigurării igienei, iluminării naturale și artificiale, ventilației. De menționat, că în cauzele *Becciev contra Moldovei*; *Istrati și alții contra Moldovei*, cauza *Modîrcă contra Moldovei*, cauza *Ciorap contra Moldovei*, cauza *Ostrovar contra Moldovei*, etc., Curtea a apreciat suprapopularea celulelor; prezența insectelor parazitare; lipsa ventilației corespunzătoare și a luminii naturale; condițiile sanitare rudimentare, care nu asigură intimitatea deținuților; precum și calitatea foarte proastă a hranei servite deținuților ca fiind tratamente inuman și degradant, pe care motiv Republica Moldova a fost obligată la repararea

prejudiciilor. În plus, absența acestor elemente generează condiții favorabile răspîndirii bolilor și în special a tuberculozei.

În cadrul monitorizării a sectorului nr.6 a penitenciarului care se află la primul etaj a blocului locativ, condițiile de detenție sînt satisfăcătoare. În acest sector sînt deținute aproximativ 60 de persoane care sunt repartizate în două dormitoare de capacitate mare, cîte 20 de condamnați într-un dormitor și 40 în alt dormitor. Astfel, este încălcată norma de spațiu locativ stabilită pentru un condamnat care nu poate fi mai mică de 4 m².

În această ordine de idei dormitoarele mari și suprapopulate implică inevitabil o lipsă de intimitate a deținuților în viața de zi cu zi. Mai mult, riscul de intimidare și violență este mai ridicat. Astfel de modalități de locuire pot facilita dezvoltarea subculturilor criminale și menținerea coeziunii organizațiilor criminale.

Efectul cumulat al condițiilor de detenție enumerate este unul cu efecte nefaste pentru deținuți, condițiile necesită a fi revizuite cît mai urgent posibil și ameliorate. În acest context consider necesar a înainta DIP un aviz cu următoarele recomandări:efectuarea unei evaluări a situației existente în penitenciar în vederea eliminării fenomenului de suprapopulare continuă a penitenciarului, sistarea activității celulelor din sectorul nr.1 unde sînt deținuți condamnații izolați pe motiv de securitate (art.206 CE).

**Consultant în Serviciul Investigații
și monitorizare a CpDOM**

Iurie DUBENCO